

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

07 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolaev Ghenadie

judecători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Toma Nadejda, Moraru Petru

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului Babii Jan, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Babii Jan XXXXX, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 30.10.2015 – 09.11.2016 (prima instanță);
2. 30.11.2016 – 18.04.2017 (instanța de apel);
3. 22.06.2017 – 07.11.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 09 noiembrie 2016, Babii Jan a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

La fel, s-a dispus absolvirea lui Babii Jan de pedeapsa stabilită cu aplicarea prevederilor Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Babii Jan la data de 08 septembrie 2015, aproximativ la orele 00:00, aflându-se în apropierea localului cazinoului electronic care aparține agentului economic SRL „PVG Grup”, situat pe str. Belinski 2/1, mun. Chișinău, unde se aflau mai multe persoane și observându-l pe Lupan Andrei, totodată considerând că aceasta l-a acostat jignitor, s-a apropiat de ultimul inițiind un conflict. Tot atunci Babii Jan, continuând acțiunile sale, dându-și seama că se află în loc public și în prezența mai multor persoane, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, acționând intenționat cu obraznicie deosebită, exprimându-se demonstrativ cu cuvinte

obscene și încalcând grosolan ordinea publică, a încercat să aplice violența fizică asupra lui Lupan Artur, care opunând rezistență activă a curmat acțiunile ilegale ale acestuia. Ca urmare a acestor fapte, Babii Jan, observând că nu-i poate cauza vătămări corporale lui Lupan Artur, a plecat în locuința sa aflată în apropiere și în scurt timp întorcându-se înapoi, având asupra sa un cuțit de bucătărie și o bătă din lemn. Continuând acțiunile sale infracționale și aflându-se în locul nominalizat, acționând prin intenție directă, dându-și seama de survenirea acestora, în vederea realizării scopului infracțional, continuând să se exprime cu cuvinte obscene și de amenințare cu moartea, conștientizând că se află în loc public și sunt prezente mai multe persoane prin apropiere, demonstrativ și intenționat, fără careva motiv întemeiat, cu cuțitul și bătă avută la el, intenționat a aplicat violență fizică asupra lui Lupan Artur, astfel traumatizându-l pe ultimul la umărul stâng. Imediat în conflict a intervenit prietenul ultimului, David Sergiu, care a încercat să curme acțiunile ilegale ale lui Babii Jan, la care acesta nu a reacționat și continuând acțiunile sale huliganice cu exprimarea cuvintelor obscene în adresa celor prezenți. În rezultatul acțiunilor violente comise către Babii Jan, părții vătămate Lupan Artur i-au fost cauzate excoriații la nivelul articulației umărului stâng, care potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 4492, din 10 septembrie 2015 și nr. 2281/D din 29 septembrie 2015 se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Babii Jan în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale și a sănătății.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura Chișinău, oficiul Buiucani, Lesnic Andrei, prin care a solicitat casarea sentinței în partea dispunerii absolvirii inculpatului Babii Jan de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, rejudecarea cauzei penale conform ordinii stabilite pentru prima instanță și pronunțarea unei noi decizii, prin care lui Babii Jan, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului s-a invocat că prima instanță, numind inculpatului Babii Jan o pedeapsă și absolvindu-l de executarea acesteia prin aplicarea legii cu privire la amnistie, în lipsa cererii în acest sens din partea ultimului a deschis calea către un precedent judiciar greșit (contrar prevederilor art. 2 alin. (4), art. 275 pct.

4) și art. 332 alin. (5) Cod procedură penală), pasibil a fi preluat/citat de către instanțele naționale de același nivel. O atare stare de lucruri nu ar putea realiza efectiv scopul preventiv al legii penale/pedepsei penale nici raportat la persoana inculpatului nici la persoana unor potențiali infractori. Sentința a fost adoptată în rezultatul admiterii unor erori de drept procesual și material.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2017, a fost admis apelul declarat, casată sentința în partea absolvirii pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Babii Jan recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept în baza probelor apreciate prin prisma art. 95, 101 Cod de procedură penală, și just a ajuns la concluzia că, inculpatul Babii Jan a săvârșit infracțiunea incriminată, acțiunile acestuia fiind corect încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, însă greșit și-a motivat soluția privind absolvirea inculpatului Babii Jan de pedeapsa stabilită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, în legătură cu intervenirea Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței RM.

În acest sens, instanța de apel a indicat că potrivit art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală, în cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

La fel, s-a menționat că potrivit art. 2 alin. (2) al Legii privind amnistia nr. 210 din 29 iulie 2016, încetarea procesului penal conform alin. (1) are loc cu acordul scris al persoanei învinuite sau inculpat.

Astfel, instanța de apel a constatat că inculpatul Babii Jan s-a prezentat în ședința primei instanțe doar la data de 21 ianuarie 2016 (f.d. 139), iar ulterior în ședințele primei instanțe nu s-a prezentat și nu a solicitat prin cerere scrisă încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea actului de amnistie.

Totodată, instanța de apel a menționat că deși prima instanță a invocat drept motiv în aplicarea amnistiei faptul că inculpatul a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, acest fapt nu este un temei de încetare a procesului penal în legătură cu intervenirea actului de amnistie, dar este o posibilitate de reducere a pedepsei stabilite inculpatului.

Mai mult, instanța de apel a notat că Babii Jan prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11 februarie 2014, a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la închisoare pe un termen de doi ani patru luni, cu

suspendarea executării pedepsei cu aplicarea unei perioade de probațiune de 1 an, motiv din care acesta cade sub interdicția prevăzută de art. 10 alin. (1) lit. g) al Legii privind amnistia menționate anterior, ce stipulează că: *„prevederile art. 1-9 legii nominalizate nu se aplică persoanei bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare.”*

Totodată, instanța de apel a punctat că inculpatul Babii Jan prin atitudinea sa pe parcursul examinării cauzei în cadrul ședinței primei instanțe nu a dat dovadă de căință activă, deoarece nu s-a prezentat în ședințele de judecată, fiind anunțat în căutare, a urmărit tergiversarea intenționată a examinării cauzei respective.

Cu referire la stabilirea și individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de apel a reținut prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, 90 Cod penal și a indicat că a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție, de personalitatea inculpatului: anterior judecat dar antecedentul penal este stins, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, nu are persoane la întreținere, de comportamentul acestuia în viața socială, precum și cel de înainte, și după săvârșirea infracțiunii, și a considerat că corijarea și reeducarea inculpatului Babii Jan este posibilă doar cu izolarea de societate, aplicând pedeapsa cu închisoarea.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului Babii Jan, care indică temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 11), 13) Cod de procedură penală și solicită casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței primei instanțe, invocând că:

- instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie;

- a intervenit o lege mai favorabilă condamnatului;

- prima instanță corect a aplicat art. 2 din Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, și a stabilit că inculpatul întrunește condițiile stabilite de art. 1 și nu cade sub incidența art. 10 a legii nominalizate, infracțiunea a fost comisă până la 29.07.2016;

- decizia instanței de apel contravine practicii uniforme a CSJ și Recomandării CSJ nr. 97 din 09 februarie 2017, în care se stipulează că dacă

inculpatul întrunește criteriile stabilite de art. 1 din Legea nr. 210 și nu cade sub incidența art. 10 a acestei legi, se va dispune încetarea procesului penal;

- reieșind din prevederile art. 57 Cod penal, pentru aplicarea amnistiei este suficient ca inculpații să întrunească cel puțin unul din criteriile ce stabilesc căința activă;

- căința activă a inculpatului se determină prin faptul că acesta a depus cerere privind examinarea cauzei în procedură simplificată conform art. 364¹ Cod de procedură penală;

- instanța a stabilit că partea vătămată nu are pretenții față de inculpat, l-a iertat și în ședință a solicitat ca inculpatul să fie eliberat de răspundere penală.

6.1. La 03 noiembrie 2017, avocatul Croitor Alexei cu inculpatul Babii Jan au depus o cerere prin care solicită aplicarea în privința inculpatului Babii Jan, a amnistiei în baza Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, invocând că inculpatul îndeplinește condițiile pentru aplicarea acestei legi, or manifestă căința activă, infracțiunea a fost săvârșită până la adoptarea acestei legi, nu sunt circumstanțe care exclud aplicarea legii menționate.

7. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul care a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că instanța de apel la adoptarea soluției în speță, a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal.

Subsidiar, cu privire la solicitarea recurentului de menținere a sentinței prin care i-au fost aplicate prevederilor Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, a notat că este nefondată, deoarece deși infracțiunea se include în lista articolelor care sunt pasibile aplicării legii menționate, însă inculpatul nu întrunește condițiile în care legea menționată poate fi aplicată, or acesta pe parcursul examinării cauzei în prima instanță nu a dat dovadă de căință activă, neprezentându-se în ședințele de judecată, fiind anunțat în căutare, ce a cauzat tergiversarea intenționată a examinării cauzei penale nominalizate.

8. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de

procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că recurentul, drept temeiuri pentru declararea recursului a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 11), 13) Cod de procedură penală, sub aspectele că „*instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit o lege mai favorabilă condamnatului*”. În urma verificării legalității hotărârii atacate, se notează că și-a găsit confirmarea în prezenta speță temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, în sensul că „*aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie*”.

Colegiul penal lărgit menționează că la 29 iulie 2016 a fost adoptată și la 09 septembrie 2016 a intrat în vigoare Legea nr. 210 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în continuare Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia.

Mai mult, Colegiul penal lărgit atestă că amnistia este actul de clemență al puterii legiuitoare, prin care aceasta, din considerente de ordin politic sau social, înlătură răspunderea penală și consecințele condamnării pentru infracțiunile săvârșite până la apariția sa.

În acest sens, se reține că conform art. 1 din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, această lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal [...], dacă aceste persoane cad sub incidență a prevederilor art. 2–9, 11 și 12.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel la adoptarea hotărârii în speță, nu a ținut cont pe deplin de prevederile legii nominalizate, coraportate la circumstanțele cauzei.

În acest sens, se reține că la faza judecării cauzei în prima instanță, precum și în instanța de apel de către inculpat nu a fost depusă o cerere scrisă privind aplicarea în privința sa a amnistiei în baza Legii nr. 210 din 29.07.2016, iar cauza în prima instanță s-a examinat preponderent în lipsa inculpatului, care a fost prezent doar în ședința de judecată din 21 ianuarie 2016, unde a depus cerere de examinare a cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, în care a mai indicat că-și recunoaște vinovăția și se căiește de cele comise (f.d. 92), fără a fi depusă de către acesta și o cerere privind încetarea procesului penal în privința sa în legătură cu intervenirea actului de amnistie, însă contrar acestui fapt prin sentința primei instanțe în privința inculpatului Babii Jan a fost aplicată amnistia la solicitarea avocatului inculpatului (f.d. 153).

Ulterior, în ședința de judecată a instanței de apel, fiind examinată cererea de apel depusă de procuror, inculpatul Babii Jan a fost audiat în ședință și a declarat că: *„Susține hotărârea judecătii. Învinuirea îi este clară, vina o recunoaște. Posibil că nu a înaintat o cerere cu privire la aplicarea actului de amnistie”*.

Prin decizia sa, instanța de apel a admis apelul declarat de procuror, a casat sentința primei instanțe și a adoptat o nouă hotărâre de condamnare a inculpatului Babii Jan în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, cu excluderea aplicării amnistiei, fiind motivat de instanța de apel că din materialele cauzei rezultă că inculpatul Babii Jan nu îndeplinește cerințele prevăzute Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, din motiv că acesta nu și-a manifestat în scris acordul privind încetarea procesului penal în privința sa în temeiul acestei legi, iar solicitarea sa privind examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, nu este motiv de încetare a procesului penal, deși Colegiul penal lărgit reține că acest fapt constituie contribuirea activă a inculpatului la descoperirea infracțiunii, ceea ce prin prisma art. 57 Cod penal, reprezintă un criteriu al căinței active.

La fel, se menționează că instanța de apel a reținut pripit concluzia că în privința inculpatului Babii Jan este incidentă interdicția de aplicare a Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, stipulată în art. 10 lit. g) precum că prevederile acestei legi nu se aplică persoanei bănuite, învinuite, condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare, menționând în acest sens că inculpatul Babii Jan anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 11 februarie 2014 în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la închisoare pe un termen de 2 ani 4 luni, cu

suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an, fără a se lua în considerare de instanța de apel că sub incidența acestei interdicții specificate în art. 10 lit. f) al Legii nr. 210, nu cad personale care au fost anterior condamnate pentru infracțiunile indicate în art. 10 lit. g), dar nu au executat pedeapsa cu închisoarea sau antecedentele penale sunt stinse, or la speță, se atestă că inculpatul Babii Jan prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11 februarie 2014, a fost condamnat la pedeapsa cu închisoarea, executarea căreia a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an (f.d. 94 – 96), fapt ce determină că inculpatul Babii Jan anterior nu a executat pedeapsa cu închisoarea.

Totodată, se reține că deși inculpatul Babii Jan, fiind audiat în instanța de apel (f.d. 203), a declarat că: *„Susține hotărârea judecătorească. Înviniuirea îi este clară, vina o recunoaște. Posibil că nu a înaintat o cerere cu privire la aplicarea actului de amnistie”*, de către instanța de apel nu a fost elucidat pe deplin prezența sau lipsa acordului inculpatului Babii Jan privind aplicarea actului de amnistie, or se notează că după depunerea cererii de recurs, inculpatul cu avocatul său au depus o cerere în formă scrisă, prin care își manifestă acordul scris la aplicarea Legii nr. 210.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit indică că instanța de apel la adoptarea soluției în cauză a omis să verifice prin prisma prevederilor legale și practicii judiciare relevante, dacă inculpatul Babii Jan întrunește sau nu condițiile necesare pentru ca în privința lui să fie aplicate prevederile Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, din care motive decizia atacată urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Prin urmare, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, nominalizate în prezenta decizie, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului Babii Jan, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Babii Jan XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Se dispune eliberarea imediată din penitenciar a inculpatului **Babii Jan XXXXX**, dacă nu are de executat pedeapsa închisorii sau măsura preventivă arestul în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **07 decembrie 2017**.

Președinte

Nicolaev Ghenadie

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Toma Nadejda

Moraru Petru